

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	214	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της Εργασίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
Διαλέξεις		3	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό / Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-214-gr.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<ul style="list-style-type: none"> • Το μάθημα επιδιώκει την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις για την εργασία, την απασχόληση, την επαγγελματική διαφοροποίηση και την ανάδυση της μισθωτής εργασίας στο πλαίσιο του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κατανοούν: <ul style="list-style-type: none"> • Την σημασία του διαρκούς μεταβαλλόμενου καταμερισμού της εργασίας για την οργάνωση της κοινωνικής ζωής, • Τις κοινωνικό-οικονομικές δυνάμεις που οδηγούν σε αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας σε συγκεκριμένα χωρο-χρονικά πλαίσια, • Τις αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων στις κοινωνίες των χωρών του παγκόσμιου Βορρά από τη δεκαετία του '70 και έπειτα.

Που οφείλονται αυτές οι αλλαγές και ποιες οι επιπτώσεις τους στην ποιότητα της εργασίας;

- Με βάση ποια κριτήρια και παραδοχές γίνονται οι ταξινομήσεις των επαγγελμάτων; Με ποιο τρόπο οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας μας αναγκάζουν να επανεξετάσουμε τις αντιλήψεις μας για την επαγγελματική δομή;
- Τι εννοούμε με τον όρο επαγγελματικός ανταγωνισμός; Για ποιους λόγους ορισμένα επαγγέλματα αμείβονται καλύτερα από κάποια άλλα;
- Πως συνδέονται οι δεξιότητες με την εργασιακή αυτονομία; Γιατί ορισμένες θέσεις εργασίας παρέχουν στους εργαζόμενους μεγαλύτερη αυτονομία από άλλες;
- Τι εννοούμε με τον όρο ποιότητα εργασίας και ποιες είναι οι διαφορετικές διαστάσεις της; Ποια είναι τα κριτήρια για να κατατάξουμε μια εργασία ως ποιοτική ή μονότονη; Που οφείλονται οι διαφορές των εργαζομένων ως προς τα επίπεδα ικανοποίησης από την εργασία τους;
- Τι προκαλεί την έλλειψη δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας και πως μπορούν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να διευκολύνουν την καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ ανθρώπινου δυναμικού και θέσεων εργασίας;
- Που οφείλεται ο έμφυλος καταμερισμός της εργασίας; Γιατί ορισμένα επαγγέλματα θεωρούνται γυναικεία και άλλα ανδρικά; Ποιοι παράγοντες οδηγούν σε αλλαγές στην έμφυλη σύνθεση των επαγγελμάτων;
- Ποιος είναι ο ρόλος των εργατικών συνδικάτων στη μείωση διαφόρων διαστάσεων ανισότητας στην εργασία; Ποιος ο ρόλος τους στην οργάνωση και εκπροσώπηση των συμφερόντων των εργαζομένων;
- Ποιες οι δυνατότητες των κοινωνικών κινήματων στην αντιμετώπιση της επισφαλούς εργασίας και της ανισότητας;

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σχεδιασμός κοινωνικών και πολιτικών παρεμβάσεων.
- Επιδίωξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναδεικνύει τη σημασία των διαφόρων εργασιακών δομών, όπως των επαγγελμάτων, των τάξεων, των βιομηχανικών κλάδων, των συνδικάτων και των εργασιακών θέσεων, για την οργάνωση της καθημερινής ζωής των ανθρώπων. Έπειτα από

μια σύντομη ανασκόπηση των εργασιακών συνθηκών και σχέσεων κατά την διάρκεια και έπειτα από την βιομηχανική επανάσταση, αναδεικνύονται οι μετασχηματισμοί στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας στη θεωρητική τους διάσταση και συγκριτικά στο πλαίσιο των διαφορετικών σχολών κοινωνιολογικής σκέψης. Βασικοί άξονες του μαθήματος είναι η διασύνδεση μεταξύ της μισθωτής εργασίας και της καπιταλιστικής οργάνωσης της κοινωνίας, οι σύγχρονες θεωρίες για τον ρόλο της εργασίας στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες, ο ρόλος των τεχνολογικών επαναστάσεων, η επέκταση του τομέα των υπηρεσιών και η σημασία της ειδικευμένης εργασίας. Προσεγγίζονται επίσης, οι θεωρίες για τη δυαδικότητα και την κατάτμηση της αγοράς εργασίας και η σχέση τους με τις πολιτικές ρύθμισης/απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων. Τέλος, δίνεται έμφαση στο ζήτημα της σχέσης της εργασίας με συγκεκριμένα κοινωνικά στρώματα, όπως το πρεκαριάτο και οι φτωχοί εργαζόμενοι, στο ζήτημα των έμφυλων διαφορών στην εργασία και στα επαγγέλματα, στα συστήματα οργάνωσης και ελέγχου της εργασιακής δραστηριότητας και του εργασιακού χρόνου, στις εκτιμήσεις των ατόμων για την ικανοποίηση και την ποιότητα της εργασίας τους, στις κοινωνικές πολιτικές που σχετίζονται με την εργασία καθώς και στο περιεχόμενο των διεκδικήσεων εργατικών κοινωνικών κινήματων.

Οργάνωση των εισηγήσεων

1^η εισήγηση

Κλασικές θεωρίες για τον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας και την επαγγελματική διαφοροποίηση (Durkheim, Marx, Weber, Pareto, Parsons)

2^η εισήγηση

Θεωρητικές κατευθύνσεις στην Κοινωνιολογία της Εργασίας I (Διευθυντική-ψυχολογιστική, Ντυρκεμική-συστημική, Συμβολική αλληλεπίδραση)

3^η εισήγηση

Θεωρητικές κατευθύνσεις στην Κοινωνιολογία της Εργασίας II (Βεμπεριανή, Μαρξική, Μεταμοντέρνα)

4^η εισήγηση

Γνώση, κοινωνικοί θεσμοί και κοινωνικός καταμερισμός της εργασίας

5^η εισήγηση

Δυαδικότητα και κατάτμηση στην αγορά εργασίας

6^η εισήγηση

Φορντικό και μεταφορντικό πρότυπο οργάνωσης της εργασίας

7^η εισήγηση

Νέες μορφές απασχόλησης και εργασιακή επισφάλεια

8^η εισήγηση

Επαγγελματική διαφοροποίηση, γόητρο και κοινωνικο-οικονομική θέση

9^η εισήγηση

Αγορές εργασίας, συστήματα κοινωνικής πρόνοιας και κοινωνικά κινήματα

10^η εισήγηση

Εργασία, Κοινωνικό Φύλο και Οικογένεια

11^η εισήγηση

Εργασιακές αξίες, εργασιακός προσανατολισμός και εργασιακή ικανοποίηση

12^η εισήγηση

Η εργασία στην ψηφιακή εποχή

13^η εισήγηση

Ανακεφαλαίωση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση power point και διαδικτύου στην αίθουσα. Ηλεκτρονικά εργαλεία πρόσβασης και οργάνωσης

<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	βιβλιογραφίας.											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="628 237 957 297">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="962 237 1291 297">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="628 304 957 338">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="962 304 1291 338">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 344 957 405">Μελέτη εκτός μαθήματος</td> <td data-bbox="962 344 1291 405">60 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 412 957 472">Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="962 412 1291 472">60 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 479 957 517">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="962 479 1291 517">159 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη εκτός μαθήματος	60 ώρες	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	60 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	159 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	39 ώρες											
Μελέτη εκτός μαθήματος	60 ώρες											
Προετοιμασία για τις εξετάσεις	60 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	159 ώρες											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Με γραπτή εξέταση ή προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%) • Δυνατότητα προαιρετικής εργασίας, κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα (+30%). Για να συνυπολογιστεί ο βαθμός της εργασίας στην τελική αξιολόγηση απαραίτητη προϋπόθεση είναι τόσο ο βαθμός της γραπτής (ή προφορικής) εξέτασης όσο και της εργασίας να είναι από 5 και πάνω. 											

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

- Watson, T., (2005). Κοινωνιολογία, Εργασία και Βιομηχανία (μτφρ.: Μ. Καστανάρα, επιμ.: Ι.Ψημμένος). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Πετράκη, Γ., (2007). Οι νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας. Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Αλεξίου, Θ. (2002). Εργασία, Εκπαίδευση και Κοινωνικές Τάξεις: Το Ιστορικό-Θεωρητικό Πλαίσιο. Αθήνα: Παπαζήση.
- Βάιου Ν. και Χατζημιχάλης, Κ. (1997). Με τη ραπτομηχανή στην κουζίνα και τους Πολωνούς στους αγρούς. Αθήνα: Εξάντας.
- Braverman, H. (1998). 'Chapter 4: Scientific Management'. In Labor and monopoly capital: the degradation of work in the twentieth century. New York: Monthly Review Press. pp. 59-85
- Γκιάλης, Σ. και Herod, A. (2015). Γεωγραφία της εργασίας: εργατική δράση, ευέλικτη απασχόληση και χωρικές ανισότητες [ηλεκτρ. βιβλ.]. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/4073>
- Coriat, B. (1995). Ο Εργάτης και το Χρονόμετρο: Τειλορισμός, φορντισμός και μαζική παραγωγή. Αθήνα: Κομμούνια.
- Clark, S. (1992). 'What in The F---'s Name is Fordism?'. In Burrows, R., Gilbert, G.N.,

Pollert, A., Fordism and flexibility: divisions and change. 13-30

- Durkheim, E. (1984). *The Division of Labor in Society*. New York: The Free Press
- Harvey, D. (2009). 'Κεφάλαιο 8: Φορντισμός' στο Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας: διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής. Αθήνα: Μεταίχμιο. σσ.176-198
- Harvey, D. (2009). 'Κεφάλαιο 9: Από τον φορντισμό στην ευέλικτη συσσώρευση' στο Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας: διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής. Αθήνα: Μεταίχμιο. σσ.197-236
- Hodson, R. and Sullivan, T.A. (2008). *The Social Organization of Work*. Belmont, CA: Thomson Wadsworth
- Hogan, A. and Roberts, B. (2015). 'Occupational Employment Projections to 2024.' *Monthly Labor Review* (Washington, DC: U.S. Bureau of Labor Statistics)
- Jacobs, J.A. and Gerson, K. (2004). *The Time Divide: Work, Family and Gender Inequality*. Cambridge: Harvard University Press.
- Kalleberg, A. (2011). *Good Jobs, Bad Jobs: The Rise of Polarized and Precarious Employment Systems in the United States, 1970s-2000s*. New York: Russel Sage Foundation
- Καρακιουλάφη, Χ. και Σπυριδάκης, Μ. (επίμ.), (2018). *Ανεργία, Κοινωνία και Κοινωνική Αναπαραγωγή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Locke, R., Kochan, T and Piore, M., eds (1995). *Employment relations in a Changing World Economy*. Cambridge: MIT Press
- Λυμπεράκη, Α. και Μουρίκη, Α. (2002). *Η αθόρυβη Επανάσταση: Νέες Μορφές Οργάνωσης της Παραγωγής και της Εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ξυπολυτάς, Ν. (2013). *Εσωτερική οικιακή εργασία: Η συμβολή της οικογένειας και των σχέσεων αλληλεγγύης στην αναπαραγωγή της εργασίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Παπαταξιάρχης, Ε., Τοπάλη, Π. και Αθανασοπούλου, Α. (2008). *Κόσμοι της Οικιακής Εργασίας. Φύλο, Μετανάστευση και Πολιτισμικοί Μετασχηματισμοί στην Αθήνα του Πρώιμου 21ου Αιώνα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Πετράκη, Γ. (2002). *Από το χωράφι στο εργοστάσιο: Η διαμόρφωση του βιομηχανικού προλεταριάτου στο σύγχρονο Λαύριο*. Αθήνα: Τυπωθήτω Δαρδανός.
- Robbins, S.P. και Judge, T.A. (2011). *Οργανωσιακή συμπεριφορά: Βασικές έννοιες και σύγχρονες προσεγγίσεις*. Αθήνα: Κριτική.
- Susskind, R.E. and Susskind, D. (2015). *The Future of the Professions: How Technology Will Transform the Work of Human Experts*. Oxford: Oxford University Press.
- Τσομπάνογλου, Γ.Ο. (2011). *Η ύστερη εργασιακή διαδικασία*. Αθήνα: Γόρδιος.
- Weber, M. (2006). *Η προτεσταντική ηθική και το πνεύμα του καπιταλισμού* (μτφρ.: Μ.Γ. Κυπραίου, προλ.-επιμ.: Β. Φίλια). Αθήνα: Gutenberg.
- Weil, D. (2014). 'Chapter 7: Supply Chains and the Fissured Workplace'. In *The fissured workplace: why work become so bad for so many and what can be done to improve it*. Harvard University Press, Cambridge.
- Wyatt, I.D. and Hecker, D.E. (2006). 'Occupational Changes During the 20th Century.' *Monthly Labor Review* (March): 35-57.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Annales. Histoire, Sciences Sociales

- Capital and Class
- Revue Européenne des Sciences Sociales
- American Sociological Review
- American Journal of Sociology
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών